

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Høring - forslag til endring i opplæringslova og privatskolelova - bortvisning av elever

Utdanningsforbundet støtter departementets forslag om å åpne for at rektors myndighet til å fatte avgjørelse om bortvisning fra undervisningen for inntil én dag, kan delegeres til lærerne. At lærere, for å skape ro og orden i læringssituasjonen, har bortvist elever fra egen undervisning, har vært gjeldende praksis ved mange skoler. Forslaget vil styrke læreren som tydelig leder i klasserommet. Utdanningsforbundet mener at lærerne ikke skal kunne delegeres myndighet til å bortvise elever fra andre læreres timer. Bortvisningsmyndigheten må avgrenses til bare å gjelde egne timer.

Bortvisning kan være et virkemiddel for å skape et godt læringsmiljø preget av ro, orden og respekt. Bortvisning kan også være et pedagogisk virkemiddel for å ivareta elever som er i affekt slik at de får roe seg ned og tenke seg om og få hjelp til dette av andre enn læreren. Det kan dermed være et tiltak for å bedre opplærings situasjonen både for den enkelte og for klassen. Når vanskelige disiplinære situasjoner oppstår i undervisningen, må læreren ha autoritet og vises tillit til at hun bruker sitt profesjonelle skjønn for å finne løsninger til alles beste. Delegering av mulighet til å bruke bortvisning gir lærerne tillit til å utøve profesjonelt skjønn i undervisningssituasjonen.

Utdanningsforbundet forutsetter – i likhet med departementet – at skolen har et system for å ivareta de elevene som eventuelt blir bortvist fra en eller flere timer i løpet av en dag. Tilsynsansvaret for disse elevene vil fortsatt tilligge skolen. Vi mener det er riktig at delegeringsmuligheten avgrenses til maksimalt én dag og at bortvisning for flere dager fortsatt skal være enkeltvedtak som fattes av rektor eller den som fungerer i rektors sted.

Det er viktig at kriterier for bruk av bortvisning blir en del av de profesjonelle diskusjonene i lærerkollegiet, slik at det blir mest mulig likebehandling av elevene. Lovendringen bør også føre til en diskusjon om skolens ordensreglement og om læringsmiljøet generelt.

Utdanningsforbundet mener at adgangen til å delegerer bortvisningsmyndigheten bare må omfatte lærerne og ikke annet personale i skolen. Det er lærerne som har ansvaret for undervisningssituasjonen og som har den pedagogiske kompetansen til å vurdere når

bortvisning skal nyttes. Dersom det oppstår situasjoner utenom undervisningen hvor elevene bryter skolens reglement, må rektor foreta eventuell beslutning om bortvisning.

Høringsnotatet foreslår følgende lovtekst: *"Rektor kan bestemme at lærarane skal ha mynde til å treffe avgjerd om bortvising frå undervisninga for inntil ein dag."* Utdanningsforbundet mener at formuleringa "inntil ein dag" kan oppfattes som at det er mulig å bortvise eleven for en annen dag enn den dagen regelbruddene finner sted. Vi foreslår en presisering som understreker at lærernes myndighet til bortvisning skal gjelder for en eller flere enkelttimer eller for resten av dagen. Vi forslår derfor følgende lovtekst: *"Rektor kan bestemme at lærarane skal ha mynde til å treffe avgjerd om bortvising frå undervisninga for ein eller fleire enkelttimar eller resten av dagen."*

Utdanningsforbundet mener at en lærer bare bør kunne bortvise elever fra egne undervisningstimer og ikke fra andre læreres timer. Vi legger til grunn at dette spørsmålet vil løse seg gjennom en profesjonell tilnærming til kriterier for bortvisning og foreslår derfor ikke at lovteksten skal utformes detaljert på dette punktet. Det er imidlertid grunn til å trekke dette spørsmålet inn i en lovproposisjon og dermed gi noen føringer i lovens forarbeider.

Med vennlig hilsen
for Utdanningsforbundet

Torbjørn Ryssevik
avdelingssjef

Per Arne Sæther
seniorrådgiver